

See discussions, stats, and author profiles for this publication at: <https://www.researchgate.net/publication/322887350>

Program és összefoglalók. XII. Aktuális Flóra- és Vegetációkutatás a Kárpát-medencében nemzetközi konferencia. / Programm....

Book · February 2018

CITATIONS

0

READS

617

3 authors:

[Attila Molnár V.](#)

University of Debrecen

162 PUBLICATIONS 641 CITATIONS

[SEE PROFILE](#)

[Judit Sonkoly](#)

University of Debrecen

21 PUBLICATIONS 45 CITATIONS

[SEE PROFILE](#)

[Attila Takács](#)

University of Debrecen

50 PUBLICATIONS 125 CITATIONS

[SEE PROFILE](#)

Some of the authors of this publication are also working on these related projects:

Completion of the Euro+Med Plantbase [View project](#)

New frontiers in restoration: Ecological theories provide strong support to develop and sustain green infrastructure [View project](#)

**XII. Aktuális Flóra- és Vegetációkutatás
a Kárpát-medencében**
Nemzetközi konferencia

12th international conference
**Advances in research on the flora and vegetation
of the Carpatho-Pannonian region**

Program és összefoglalók

Programme and abstracts

Debrecen, 2018

A konferencia szervezői / Organizing committee:

Molnár V. Attila
Fekete Réka
Lukács Balázs András
Lovas-Kiss Ádám
Sonkoly Judit
Takács Attila
Sramkó Gábor
Lisztes-Szabó Zsuzsa
Kovács Szilvia
Demeter László
Papp László

A kötetet szerkesztette / Edited by:

Molnár V. Attila, Sonkoly Judit & Takács Attila

Ajánlott hivatkozás:

MOLNÁR V. A., SONKOLY J. & TAKÁCS A. (szerk): *Program és összefoglalók. XII. Aktuális Flóra- és Vegetációkutatás a Kárpát-medencében nemzetközi konferencia.* – Debreceni Egyetem TTK Növénytan Tanszék, Debrecen. 108 old.

Recommended citation:

MOLNÁR V. A., SONKOLY J. & TAKÁCS A. (eds.): *Programme and Abstracts. 12th International Conference Advances in research on the flora and vegetation of the Carpatho-Pannonian region.* – University of Debrecen, Department of Botany, Debrecen. 108 pp.

A borítón: egyhajúvirág. Kóra Judit rajza.

Front cover: *Bulbocodium vernum* L. (drawn by Judit Kóra).

Ártéri keményfaligetek erdőtörténete: természetes és antropogén zavarások változása erdészek, természetvédők és helyiek szemével

Forest history of hardwood floodplain forests: local forest users, foresters and nature conservationists perception of changes in natural and antropogenic disturbances

DEMETER László (MTA ÖK)*, VARGA Anna, BIRÓ Marianna, HORVÁTH Ferenc & MOLNÁR Zsolt;
*demeterlaszlo7@gmail.com

Az ártéri keményfás ligeterdő Európa legveszélyeztetettebb erdei élőhelyeinek egyike. Ennek ellenére zavarási rezsimjének változása és a zavarások hatása az erdő szerkezetére és dinamikájára kevésbé ismertek. Kutatásunk célja az volt, hogy dokumentáljuk 1) azokat a természetes és antropogén zavarásokat, melyek kialakították a gazdálkodott ártéri keményfás ligetek faállomány-szerkezetét és dinamikáját az elmúlt 150 évben; 2) feltárjuk az „erdész”, a „természetvédő” és a „helyi lakos” megítélését az egyes zavarások szerepéről az erdő működésében. Kutatásunk során feldolgoztuk az *Erdészeti Lapok* (1863–1940) cikkeit, illetve strukturált ökológiai emlékezet interjúkat készítettünk az említett 3 erdőhasználó csoport tagjaival (n=52) 4 tájban (Bereg-sík, Kárpátalja, Körös-mente, Partium). Eredményeink szerint a természetes zavarások között a szélnek és a rendszeres áradásoknak illetve az áradások elmaradásának fontosabb a szerepük, mint vártuk. Az ún. „rossz kombinációk” (például áradás erős széllel) sajátos mintázatokat és fejlődési fázisokat alakíthatnak ki az erdőben. A várakozásainkkal ellentétben a vágások, sarjzartató és száraló gazdálkodást tájanként eltérő mértékben alkalmazták 1863-2010 között. A tarvágások és teljes talajelőkészítéssel, illetve köztesműveléssel járó gazdálkodás elsősorban Körös-menti állományokat jellemezte. Kárpátalja kivételével a vad túltartásának következményei egyre inkább meghaladják a fahasználathoz kötődő zavarásokét. Összességében úgy látjuk, hogy az ártéri tölgyesek esetében a zavarási rezsim és az élőhelyi-környezeti körülmények drasztikus és együttes változása tapasztalható az elmúlt 150 évben. Az öreg erdők szerkezete és dinamikája – különösen Magyarországon – egyre inkább új, eddig kevésbé ismert irányokba alakul.

A *Gyroporus cyanescens* s. l. (Boletales, Basidiomycota) Magyarországon

***Gyroporus cyanescens* s.l. (Boletales, Basidiomycota) in Hungary**

DIMA Bálint*, ALBERT László & KOVÁCS M. Gábor; *cortinarius1@gmail.com

A *Gyroporus cyanescens* (kékesedő üregestinóru) egy, a gombatermőtest morfológiai bélyegei alapján könnyen felismerhető tinórufaj, melynek fő jellemzője a sárgás, krémszínű, gyapjas kalapfelület, a fehér vagy sárga színű csöves szerkezetű tréma, a belül üreges tönk, valamint a termőtest sérülésre történő kékes színváltozása. Ektomikorrhizás életmódú, főbb növénypartnerei a Fagaceae és Pinaceae családokba tartozó fajok. Néhány évvel ezelőtt molekuláris vizsgálatok már jelezték, hogy a *G. cyanescens* egy fajkomplexnek tekinthető, mely valószínűleg számos kriptikus fajt foglal magába. Ennek eredményeképpen Európában a taxonómusok a filogenetikai és morfológiai vizsgálatok alapján négy fajt különítettek el a *G. cyanescens* alakkörben. A *G. pseudolacteus* és *G. pseudocyanescens* fajokat újként írták le, míg két klasszikus nevet (*G. cyanescens*, *G. lacteus*) tipizálással fixáltak. A *G. cyanescens* hazánkban főleg lombos erdőkben él, többnyire tölgyesekben előforduló, helyenként gyakori faj. A Magyarországon gyűjtött *G. cyanescens* példányok eddig csak morfológiai alapon kerültek beazonosításra, ezért néhány mintát molekuláris vizsgálatokba is bevontunk, hogy megtudjuk vajon a négy európai fajtól előfordul-e több is nálunk. Vizsgáltuk továbbá a Kaukázusból leírt *G. sulfureus* faj holotípusát is, mivel potenciálisan ez a faj is élhet Európában. A DNS nrITS régióját vizsgáltuk, majd a kapott és a publikus DNS-adatbázisokból elérhető *Gyroporus* ITS-szekvenciák bevonásával készítettük el filogenetikai elemzésünket. A vizsgált, morfológiai alapon *G. cyanescens*-nek meghatározott minták három fajszerű kládba csoportosultak: *G. cyanescens* s. str., *G. pseudolacteus* és *G. pseudocyanescens*. A negyedik faj (*G. lacteus*) jelenlétét eddig nem igazoltuk hazánkban. Készült az EMMI Új Nemzeti Kiválóság Programjának (ÚNKP-17-3) támogatásával.